

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XIII/70/2011
Rady Miejskiej w Moryniu
z dnia 29 grudnia 2011r

„Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr III/6/2010
Rady Miejskiej w Moryniu
z dnia 30 grudnia 2010r

Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Moryń na lata 2011 - 2026

Dane zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Moryń na lata 2011-2026 oparte są na analizie założeń pod kątem zachowania stabilności finansowej Gminy, dotyczących kształtowania się takich parametrów budżetowych, jak:

- 1) wysokość deficytu,
- 2) wynik operacyjny rozumiany jako różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi w kontekście przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych, który wprowadza zasadę bilansowania się budżetu operacyjnego począwszy od 2011 r.,
- 3) poziom zadłużenia w aspekcie obowiązujących i przyszłych norm ostrożnościowych;
- 4) koszty obsługi długu w kontekście ryzyka stóp procentowych w związku z niestabilną sytuacją na rynkach finansowych.

Okres, na jaki została sporządzona Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodny z art. 227.ust 2 uofp, który mówi że musi ona obejmować okres na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania. W związku z tym, że w roku 2011 Gmina Moryń planuje emitować obligacje 16 letnie, Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmuje lata 2011-2026.

Podstawowe wskaźniki zadłużania i obsługi zadłużenia Gminy od roku 2014 ulegają zmianie. Do 2013 roku dług samorządu może kształtować się do poziomu 60% dochodów, zaś spłata zobowiązań nie może przekraczać 15% dochodów.

Od roku 2014, samorzady wyliczają indywidualny wskaźnik, który opiera się na możliwości obsługi zadłużenia z tytułu rat kredytów i odsetek w odniesieniu do dochodów, który nie może być większy niż średnia arytmetyczna dla poprzednich trzech lat wynikająca z relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące, przez dochody ogółem budżetu.

Metodyka sporządzania wieloletniej prognozy finansowej wynika z konieczności takiego kształtowania polityki budżetowej, która prowadzi do zachowania w/w zasady. Opiera się ona na przyjęciu następujących wyliczeń:

Dochody ogółem

$$\begin{aligned} & - \text{Wydatki bieżące bez odsetek i prowizji od zaciągniętych i planowanych zobowiązań} \\ & \quad + \text{nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych powiększona o wolne środki} \\ & \quad = \text{Środki do dyspozycji na obsługę długu i wydatki majątkowe} \\ & \quad \quad - \text{splata i obsługa długu} \\ & \quad = \text{ŚRODKI DO DYSPOZYCJI NA WYDATKI MAJĄTKOWE} \\ & \quad \quad - \text{Wydatki majątkowe} \\ & \quad = \text{nadwyżka/deficyt środków finansowych} \\ & \quad \quad + \text{kredyty/pożyczki/obligacje} \\ & \quad = \text{WYNIK FINANSOWY BUDŻETU} \end{aligned}$$

Takie ujęcie obrazuje sytuację finansową Gminy oraz pozwala na ocenę zdolności kredytowej i analizę możliwości inwestycyjnych. Prezentuje również przepływy środków pieniężnych w kolejnych latach.

1. Dotyczy dochodów lat 2011 - 2026 wykazanych w poz. 1:

Objaśnienia:

Dochody bieżące dla lat 2012-2026 określono w oparciu o ich przewidywane wykonanie z roku 2010 i plan roku 2011, zwiększając je corocznie o wskaźnik na poziomie od 2,7% do 3%.

Dochody majątkowe ustalono wg planowanych wpływów ze sprzedaży mienia, oraz z tytułu dochodów otrzymanych jako refundacje wydatków poniesionych w ramach zadań inwestycyjnych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej i środków zewnętrznych.

Niepewność, co do tempa wychodzenia ze spowolnienia gospodarczego i związane z tym ryzyko odchylenia faktycznych poziomów wskaźników makroekonomicznych kształtujących dochody i wydatki budżetowe od wielkości prognozowanych, powodują, że podstawą opracowania budżetu na rok 2011 i Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2011-2026r. były:

- 1) parametry makroekonomiczne:
  - a) dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych (średnioroczna): 102,3%,
  - b) dynamika realnego Produktu Krajowego Brutto: 103,5%,
  - c) dynamika realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej: 101,4%,
  - d) dynamika przeciętnego zatrudnienia w gospodarce: 101,9%;
- 2) stawki podatków i opłat lokalnych na poziomie niewiele mniejszym od górnych stawek kwotowych w 2011 r. określonych przez Ministra Finansów w drodze obwieszczenia;
- 3) czynsze za grunty i lokale - zgodnie z zasadami polityki czynszowej.

Przewiduje się, że dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2011 będą wyższe od planowanej kwoty dochodów z PIT w 2010 r. W zakresie podatków i opłat lokalnych, szczególnie podatek od nieruchomości stanowi stabilne źródło dochodów podatkowych. W 2011 r. zakłada się kontynuowanie wzrostowego trendu wpływów z tego podatku. Podstawą będzie coroczny wzrost stawek

podatkowych, poszerzenie bazy podatkowej poprzez zwiększanie powierzchni podlegającej opodatkowaniu w dotychczasowym tempie oraz utrzymywanie na wysokim poziomie ściągłości podatkowych m. in. poprzez podejmowanie czynności w celu windykacji zaległości podatkowych.

Dochody z gospodarowania mieniem gminnym obejmują w szczególności wpływy z najmu i dzierżawy mienia, opłaty za zarząd, użytkowanie wieczyste nieruchomości. Przewiduje się, że w roku 2011 możliwy jest wzrost dochodów z tego tytułu, jak również poprawy ściągłości należności w tym zakresie.

Zgodnie z art. 235 ustawy o finansach publicznych dochody dzieli się na: dochody bieżące i dochody majątkowe.

Na dochody bieżące składają się:

- 1) wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych,
- 2) wpływy z opłat: skarbowej, targowej, innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów, np. adiacenckiej, za zajęcie pasa drogowego, za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, w wysokości,
- 3) udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
- 4) subwencje ogólne,
- 5) dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych,
- 6) dotacje celowe z budżetu państwa,
- 7) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich,
- 8) dotacje na zadania zlecone w wysokości,
- 9) dotacje na zadania powierzone,
- 10) pozostałe dochody należne gminie,

Na dochody majątkowe składają się:

- 1) dochody ze sprzedaży majątku,
- 2) dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności
- 3) dotacje i środki na finansowanie wydatków z udziałem środków europejskich,
- 4) środki zewnętrzne pozyskane z innych źródeł (np. od ANR).

Dochody bieżące odgrywają istotną rolę dla finansów gminy, dlatego że Gmina nie będzie mogła uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące będą przekraczać dochody bieżące (art. 242 uofp). Gmina ma ograniczone możliwości w zakresie maksymalizacji dochodów bieżących. Tempo wzrostu wydatków bieżących, zwiększający się zakres zadań własnych gmin, coraz większy udział wydatków sztywnych, planowany wzrost podatku VAT, utrzymanie wydatków bieżących na poziomie niższym lub też równym dochodom bieżących, będzie skutkowało koniecznością rezygnacji z niektórych wydatków lub zmniejszenie zakresu realizacji zadań gminy.

2. Dotyczy wydatków lat 2011-2026 wykazanych w poz. 2:

Objaśnienia:

Realizacja budżetu przez Gminę w 2011 r. wymagać będzie determinacji związanej z koniecznością racjonalizacji wydatków bieżących. Jednocześnie w planowaniu wydatków w perspektywie najbliższego roku i w kolejnych latach należy uwzględnić konieczność pełnego zabezpieczenia środków na wydatki obligatoryjne nałożone ustawami, czy zawartymi przez Gminę umowami długofalowymi. Pełne finansowanie muszą mieć zapewnione takie wydatki, jak: koszty obsługi długu, wynagrodzenia i pochodne, koszty mediów i usług komunalnych.

Konieczne będzie zwiększenie dyscypliny budżetowej w zakresie tych kategorii wydatków, m. in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności, zdefiniowanej w art. 44 ustawy o finansach publicznych, jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.

W budżetowaniu na następne lata niezbędne będzie ograniczenie dynamiki wydatków bieżących. Przewiduje się, że kwota planowanych wydatków bieżących poza wydatkami obligatoryjnymi na rok 2011 będzie niższa o ok. 3%-6% od przewidywanej do realizacji w 2010 r. Ograniczenie wzrostu winno w szczególności dotyczyć wydatków bieżących związanych z zadaniami o charakterze fakultatywnym.

Ograniczenia dla wydatków bieżących w 2011 r. i w latach następnych wynikają też z konieczności respektowania - począwszy od 2011 r. i w warunkach obniżonych możliwości dochodowych Gminy Moryń- zasady zrównoważonego budżetu bieżącego, wyrażonej w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Pomimo ograniczenia możliwości budżetowych Gminy na skutek osłabienia tempa rozwoju gospodarczego, strategicznym wyzwaniem zarządzania finansami Gminy w 2011r. i w kolejnych latach pozostanie generowanie odpowiednich środków na inwestycje, w celu zapewnienia warunków finansowych dla realizacji przedsięwzięć w latach 2011-2015. Konstruuąc budżet inwestycyjny na 2011r. należało zapewnić środki finansowe na: kontynuację inwestycji rozpoczętych, projektów realizowanych z wykorzystaniem środków z UE i innych środków zewnętrznych oraz na te zadania, dla których prowadzone są prace przygotowawcze związane z wykonaniem dokumentacji projektowej i uzyskaniem pozwoleń na budowę.

Wydatki w okresie 2012-2026 ustalono na poziomie wydatków z lat 2010 i planu wydatków roku 2011, oraz podobnie jak w przypadku dochodów, założono ich wzrost na poziomie 2,5% do 3,3%. Uwzględniono i założono racjonalne zmniejszanie wydatków sztywnych, ze względu na konieczność obsługi zadłużenia w postaci odsetek, które w tej pozycji nie występują.

Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane dotyczą wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych Gminy Moryń. Znaczący udział mają tutaj wynagrodzenia nauczycieli.

3. Dotyczy wyników budżetu lat 2011-2026 wykazanych w poz. 3:

Objaśnienia:

Wynik budżetu stanowi różnicę pomiędzy dochodami ogółem a wydatkami ogółem (art.217 ust 1 uofp). Wynik dodatki stanowi nadwyżkę, zaś ujemny stanowi deficyt budżetu. Takie ujęcie prezentuje poz. 21 WPF.

W roku 2011 zaplanowany deficyt wynosi 4.967.941 zł. Jest on wynikiem realizacji kilku zadań inwestycyjnych z udziałem środków unijnych. Należą do nich między innymi:

- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej wokół jeziora Morzycko - Zadanie III - Moryń - Etap 2, 3 i 4 oraz budowa wodociągu z m. Bielin do m. Macierz
- Centra informacyjne i rozbudowa infrastruktury obiektów związanych z epoką lodowcową w Ziethen i Moryniu (Geopark – Kraina lodowca nad Odrą),
- dokończenie zadania „Rewitalizacji plaży miejskiej w Moryniu”,
- dotacja celowa inwestycyjna dla ZGKiM w Moryniu na projekt pn.:” Modernizacja oczyszczalni ścieków w Moryniu - budynek do mechanicznego odwadniania i higienizacji osadów”.

Natomiast pozycja 3 WPF prezentuje wynik budżetu bez uwzględniania wydatków na obsługę długu. Jest to podyktowane koniecznością równoważenia budżetu oraz nową regułą określającą możliwości zadłużania jednostki samorządu terytorialnego wynikającą z art. 243 uofp.

Wynik budżetu po uwzględnieniu ewentualnej nadwyżki, przeznaczany jest na spłatę i obsługę zadłużenia i wydatki majątkowe.

4. Dotyczy przeznaczenia nadwyżki budżetu lat 2011-2026 wykazanych w poz. 4:

Objaśnienia:

Nadwyżka (planowana) z wykonania budżetu roku 2010 a wykazana w roku 2011 planowana jest na pokrycie deficytu budżetu. W latach kolejnych, przy spełnieniu założeń, nadwyżki będą angażowane na pokrycie obsługi zadłużenia lub też na finansowanie wydatków majątkowych.

5. Dotyczy sposobu sfinansowania deficytu budżetu roku 2011 wykazanego w poz.21:

Objaśnienia:

Deficyt roku 2011, jak już wyżej wspomniano, jest wynikiem kilku większych zamierzeń inwestycyjnych. Deficyt może być finansowany przychodami pochodzącymi z kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych, prywatyzacji majątku, nadwyżki z lat ubiegłych oraz wolnych środków, zgodnie z art. 217 ust. 1 uofp. W roku 2011 deficyt pokryty zostanie przychodami z emisji obligacji, zaciąganych pożyczek na finansowanie zadań z udziałem środków z budżetu UE, oraz wolnych środków.

6. Dotyczy przychodów roku lat 2011 - 2026 wykazanych w poz. 11:

Objaśnienia:

W roku 2011 planowane przychody wyniosą 4.128.000zł. Na kwotę powyższą składają się przychody z tytułu:

a) preferencyjnych pożyczek na finansowanie zadań z udziałem środków z budżetu UE:

- Rewitalizacja plaży miejskiej w Moryniu (88.000zł),
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej wokół jeziora Morzycko - Zadanie III - Moryń - Etap 2, 3 i 4 oraz budowa wodociągu z m. Bielin do m. Macierz (825.654zł).

b) przychodów z emisji obligacji na realizację inwestycji:

- Rewitalizacja plaży miejskiej w Moryniu (wkład własny) - 125.000zł,
- Centra informacyjne i rozbudowa infrastruktury obiektów związanych z epoką lodowcową w Ziethen i Moryniu (Geopark – Kraina lodowca nad Odrą) - 1.882.000zł,
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej wokół jeziora Morzycko - Zadanie III - Moryń - Etap 2, 3 i 4 oraz budowa wodociągu z m. Bielin do m. Macierz - 569.000zł,
- Dotacji dla ZGKiM w Moryniu na finansowanie zadania pn. "Modernizacja oczyszczalni ścieków w Moryniu - budynek do mechanicznego odwadniania i higienizacji osadów", które zostało złożone o dofinansowanie ze środków PROW,
- Dotacji celowej inwestycyjnej dla Wojewódzkiego Zarządu Dróg z przeznaczeniem na modernizację odcinka drogi wojewódzkiej Nr 125 w obrębi miejscowości Klepicz – 100.000zł.

Ponadto w roku 2011 planowane są także przychody z tytułu wolnych środków (1.954.450zł), oraz przychody z tytułu spłaty pożyczki udzielonej w roku 2011 dla ZGKiM w Moryniu (40.000zł) co daje łącznie przychody w wysokości 6.108.104zł.

W latach 2012-2015 planowane przychody dotyczą zadań inwestycyjnych ujętych w wykazie przedsięwzięć, głównie tych, których realizacja jest planowana ze środków UE. Do zadań takich należą między innymi:

- "Przebudowa, remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Starym Objezierzu oraz budowa placu zabaw przy świetlicy",
- "Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku biurowego na Szkolne Schronisko Młodzieżowe",
- "Remont i wyposażenie świetlic wiejskich w Gądnie i Dolsku oraz budowa placu zabaw przy świetlicy w Dolsku",
- "Budowa oczyszczalni ścieków w Bielinie".

7. Dotyczy rozchodów lat 2011-2026 wykazanych w poz. 7a i 8:

Objaśnienia:

Rozchody to głównie spłaty rat kapitałowych zaciągniętych zobowiązań, wykup obligacji (800.000zł w roku 2011) oraz pożyczki planowanej do udzielenia dla ZGKiM w Moryniu.

Zaplanowano następujące spłaty kredytów:

- kredyt w BS Chojna o/Moryń na zadanie "Poprawa stanu technicznego obiektów sportowych w ramach polsko niemieckiego partnerstwa gmin: Moryń-Joachimsthal" zaciągnięty w roku 2006 – 48.384zł,
- kredyt w BS Chojna o/Moryń na finansowanie planowanego deficytu budżetowego Gminy Moryń na zadania określone uchwałą budżetowej na rok 2007 – 65.760zł,
- kredyt w BS Chojna O/Moryń na zadanie pn.: Kompleksowy remont budynku Przedszkola w Moryniu" – 62.821zł,
- kredyt w BOŚ Bank S.A. O/Szczecina na finansowanie zadań inwestycyjnych przez Gminę Moryń w roku budżetowym 2009r – 123.198zł.

Pożyczki na wyprzedzające finansowanie będą spłacone w momencie zwrotu środków, które stanowią dochody majątkowe budżetu Gminy Moryń. Zgodnie z art. 243 ust.3 uofp przy obliczaniu relacji obsługi zadłużenia, który nie może przekroczyć 15% dochodów budżetowych, dokonuje się wyłączenia spłat zobowiązań na zadania z udziałem środków z budżetu UE, lecz jedynie do 90 dni po zakończeniu projektu i otrzymaniu refundacji poniesionych wydatków ze środków UE. W związku z tym wykazany w poz. 17 wskaźnik łącznej spłaty zobowiązań wyniesie w roku 2011 – 8,54%, zaś w latach kolejnych odpowiednio 7,72% w roku 2012 i 8,12% w roku 2013. Wyłączeniu w roku 2011 podlega kwota 414.144zł

W latach 2012 i 2013 konieczne jest, aby dokonać spłat kredytów i pożyczek w wysokości wyższej niż wynika to z harmonogramów umów kredytowych, które także gwarantują taką możliwość. Jest to konieczne ze względu na perspektywę roku 2014 i kolejnych, w których to konieczne będzie wyliczenia indywidualnej zdolności obsługi zadłużenia. W założeniach tych przyjęto również możliwość i konieczność negocjowania warunków umów kredytowych i umów w sprawie emisji obligacji, w celu wydłużenia okresów spłaty lub też prolongaty spłat. Tylko wtedy wskaźniki obsługi zadłużenia pozwolą na spełnienie warunku określonego w art. 243 uofp. W przeciwnym razie pojawią się problemy z uchwaleniem budżetów, gdyż nie zachowanie relacji, o której mowa w art.243 skutkuje brakiem możliwości uchwalenia budżetu.

Dlatego też tak ważne jest ograniczanie wydatków bieżących i zwiększanie dochodów, oraz każde działanie mające na celu takie prowadzenie polityki budżetowej, które zapewni stabilność budżetu i finansowania zadań ustawowych i inwestycyjnych służących rozwojowi gminy i zaspokojeniu potrzeb mieszkańców.

8. Dotyczy długu publicznego na koniec lat 2011-2013 wykazanych w poz. 13:

Objaśnienia:

Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2010 r. wynosi 4.811.986zł, co stanowi 45,45% dochodów ogółem, przy maksymalnym poziomie zadłużenia 60%.

Zakładając przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej planowane do zaciągnięcia nowe kredyty, pożyczki i obligacje (poz. 11), które wyniosą w 2011r 4.113.654zł, oraz spłaty zobowiązań wykazanych z poz. 7a (1.100.163zł), dług na koniec roku 2011 wyniesie 7.825.477zł, co stanowić będzie po dokonaniu wyłączeń długu na projekty UE 24,08%. Wynikiem tak znacznej kwoty zadłużenia są opóźnienia w realizacji refundacji wydatków poniesionych na projekty realizowane ze środków UE.

Zadłużenie w latach kolejnych będzie sukcesywnie malało. Założenia przyjęte w WPF dotyczące spłat zadłużenia i zaciągania nowych zobowiązań, będą determinowane możliwościami finansowymi i koniecznością zapewnienia zgodności budżetów i samej WPF z ustawą o finansach publicznych.

Wskaźnik obsługi zadłużenia w latach 2012-2013 będzie kształtował się na poziomie 7,72% i 8,12%. W latach kolejnych począwszy od roku 2014 wyznacznikiem możliwości zadłużania i obsługi zadłużenia będzie relacja określona w art. 243 uofp.

BURMISTRZ
Jan Muranda
mgr Jan Muranda